

Siltämäen apteekki

Tietosuojaseloste

Pharmadatan asiakasapteekkien asiakastietojen käsittely

Laadittu: 23.4.2018

Laatija: Jarkko Mäkinen

Päivitetty: 3.8.2023

Päivittäjä: Linnea Raimas

Versio: 3

Hyväksytty: 14.8.2023

Hyväksyjä: Leena Kinnunen

SISÄLLYS

1	REKISTERINPITÄJÄ.....	2
1.1	Rekisterin yhteyshenkilö	2
2	HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELYN TARKOITUS.....	2
3	REKISTERIEN NIMET.....	3
4	REKISTERIEN TIETOSISÄLTÖ	3
4.1	Lääkemääräysrekisteri	3
4.2	Asiakkuudenhallinta	3
4.3	Eryitysmääräykset	4
4.4	Kameravalvonta	5
5	SÄÄNNÖNMUKAISET TIETOLÄHTEET	5
6	TIETOJEN LUOVUTUKSET JA TIETOJEN SIIRTO.....	6
6.1	Kela ja muut viranomaiset	6
6.2	Annosjakelu	6
6.3	Apteekkisopimusrekisteri.....	6
6.4	Apteekin tilausliittymä	7
7	HENKILÖTIETOJEN SÄILYTYSAIKA	8
7.1	Reseptitiedot	8
7.2	Kanta-asiakastiedot.....	8
7.3	Kemikaalien vähittäismyynti	8
7.4	Kameravalvonta	8
8	REKISTERIN SUOJAUKSEN PERIAATTEET	8
8.1	Rekisterin suojaus	8
9	REKISTERÖIDYN OIKEUDET	9
9.1	Oikeus saada pääsy tietoihin.....	9
9.2	Henkilötietojen oikaiseminen ja poistaminen	9
9.3	Oikeus käsittelyn rajoittamiseen ja vastustamisoikeus	9
9.4	Oikeus peruuttaa antamansa suostumus	9
9.5	Automaattinen päätöksenteko	9
9.6	Henkilön oikeus siirtää tiedot järjestelmästä toiseen.....	10
9.7	Oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle.....	10
9.8	Yhteydenotot.....	10

1. REKISTERINPITÄJÄ

Siltamäen apteekki
Leena Kinnunen
2432893-2
Jousimiehentie 3, 00740 Helsinki
09 386 6023 / 09 386 2424
siltamaen.apteekki@apteekit.net

1.1. Rekisterin yhteyshenkilö

Linnea Raimas
Jousimiehentie 3, 00740 Helsinki
09 386 6023 / 09 386 2424
linnea.raimas@apteekit.net

2. HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELYN TARKOITUS

Rekisterin henkilötietojen käsittelyn tarkoituksena on apteekin palvelun järjestäminen asiakkaalle. Henkilötietojen käsittely perustuu yleisen tietosuojalainsäädännön ohella apteekkitoimintaa koskevaan yksityiskohtaiseen lainsäädäntöön.

Apteekki käsittelee henkilötietoja toimittaessaan lääkkeitä tai muita hoitotarvikkeita lääkkeen määräämiseen oikeutetun henkilön määräämällä reseptillä. Lääkeostoja käsiteltäessä apteekki vähentää lääkeostojen hinnasta Kelan ja vakuutusyhtiön tai työpaikkakassan maksamia korvauksia.

Lisäksi apteekki tuottaa sopimukseen tai asiakkaan suostumukseen perustuen asiakkaille erilaisia lääkehoitoon liittyviä palveluita. Kanta-asiakkaista keräämme asiakassopimuksen, annosjakeluasiakassopimuksen tai kanta-asiakkaan kulloinkin antaman suostumuksen rajoissa henkilötietoja, joita käytämme asiakaskokemuksen tai palvelumme parantamiseen.

Tärkeään yleiseen etuun perustuen hoidamme muiden apteekkien kanssa lääkealan valvontaviranomaisten sekä päihdelääkärien kanssa yhdessä suunniteltua apteekkisopimusmenettelyä.

Henkilötietojen käsittely apteekissamme on ehdottoman luottamuksellista. Henkilöstöllä on normaalin salassapitovelvollisuuden lisäksi terveydenhuollon lainsäädäntöön perustuva elinikäinen salassapitovelvollisuus henkilön lääkkeitä ja terveydentilaa koskevien tietojen osalta.

3. REKISTERIEN NIMET

Lääkemääräysrekisteri
Asiakkuudenhallinta
Kelan suorakorvaus ja toimeentulolaskutus, vakuutusyhtiöt
Suomi.fi-verkkopalvelun rekisteri
Annosjakelu
Apteekkisopimusrekisteri
Laskutuspalvelut
Kameravalvonta

4. REKISTERIEN TIETOSISÄLTÖ

Tiedot voivat olla sekä sähköisiä että manuaalisia tallenteita.

Käsitlemme asiakkaan henkilötietoja tässä tietosuojaselosteessa eriteltyjen rekisterien ja käyttötarkoitusten mukaisesti.

4.1. Lääkemääräysrekisteri

Rekisteri sisältää tiedot apteekista toimitetuista lääkemääräyksistä sekä tiedot sellaisista ostokerroista, joista asiakas on saanut lääkekorvauksen apteekin kautta apteekkien ja Kansaneläkelaitoksen välisen suorakorvaussopimuksen perusteella. Asiakkaan ollessa laskutusasiakas kirjataan myös laskutustiedot.

Lääkemääräysrekisterissä käsitellään seuraavia henkilötietoja: henkilötunnus, nimi, sairausnumerot, lääkemääräystiedot, maksutiedot (maksusitoumukset, laskutusasiakkaat, runkosopimukset), suostumukset, mahdolliset apteekkisopimustiedot, ammattioikeutta koskevat tiedot lääkemääräyksen tekijästä, käsittelijätiedot.

Tietoja yhdistetään sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain (61/2007) perusteella Kansaneläkelaitoksen ylläpitämään valtakunnalliseen Kantapalveluun.

4.2. Asiakkuudenhallinta

Asiakaspalvelun tukena käytetään farmaseuttisen neuvonnan ja lääketoimitusten tiedonhallinnan työkalua, jossa yhdistyvät asiakkuudenhallinta sekä erilaiset farmaseuttisessa työssä tarvittavat tietokannat. Asiakkuudenhallinta käyttää hyväkseen lääkemääräysrekisterin tietokantaa ja auttaa farmaseuttia hallitsemaan muun muassa lääkeaineiden yhteisvaikutuksia.

Kanta-asiakkaiden osalta järjestelmä näyttää aikaisemmin toimitetut lääkkeet ja ilmoittaa niiden yhteisvaikutuksista.

Lääkemääräysrekisterin sisältämien tietojen lisäksi keräämme Kanta-asiakaspalveluita varten asiakkaan osoitteen, puhelinnumeron, laskutusosoitteen sekä mahdollisia muita asiakkaan antamia tietoja.

Kanta-asiakkaaksi liittyminen vaatii asiakassopimuksen solmimisen asiakkaan ja apteekin välillä.

Asiakastiedot, jotka ovat sidottu kanta-asiakkuuteen säilytetään asiakassuhteen päättymiseen saakka, ellei asiakas ole pyytänyt toisin. Kanta-asiakkuuteen liittyvät tiedot säilytetään jäljempänä mainitun kohdan (7.1) mukaisesti.

4.3. Suomi.fi-verkkopalvelun rekisteri

Rekisteri sisältää tiedot Suomi.fi-verkkopalvelussa myönnettyistä sähköisistä valtuutuksista puolesta-asiointiin. Apteekkien liittymä rekisteriin ei kata muita kuin apteekkipalveluita, vaikka rekisteriä käytetään myös muilla aloilla. Oikeus toisen henkilön puolesta asiointiin tarkistetaan rekisteristä tapauskohtaisesti asiakkaan henkilötunnuksen ja puolesta asioivan henkilön henkilöllisyystodistuksella. Verkkopalvelusta ei tallenneta tietoja paikallisesti apteekkijärjestelmään.

Suomi.fi-verkkopalvelulla on yhteys väestörekisterikeskukseen, josta voidaan tarkistaa huoltajan oikeus asioida alaikäisen lapsen puolesta apteekissa.

4.4. Erityismääräykset

Apteekilla on myös muita lakiin perustuvia tehtäviä, kuten Schengen-todistusten myöntäminen ja myrkyllisten kemikaalien luovuttaminen, jotka edellyttävät henkilötietojen käsittelyä.

Schengen-sopimuksessa säädetään todistuksesta, jolla yksityishenkilön tulee osoittaa mukanaan kuljettamiensa huumaavien tai psykotrooppista ainetta sisältävien lääkkeiden tarpeellisuus matkustaessaan Schengen-alueella. Apteekki voi antaa todistuksen Suomessa vakituisesti asuvalle henkilölle. Tässä yhteydessä apteekki käsittelee seuraavia henkilötietoja: lääkepakkaus, lääkemääräys, matkustusasiakirja, passi tai henkilökortin tiedot. Apteekki ei tallenna tässä yhteydessä tietoja apteekin rekistereihin.

Myrkyllisten ja erittäin myrkyllisten kemikaalien käsittelystä apteekki säilyttää seuraavat tiedot: Nimi, osoite, puhelinnumero, sähköpostiosoite, kemikaalin nimi ja määrä sekä käyttötarkoitustiedot.

4.5. Kameravalvonta

Suoritamme tiloissamme turvallisuuden ja oikeusturvan varmistamiseksi kamera-valvontaa. Kameravalvontatiedot sisältävät tiedot kameroiden valvonta-alueella liikkuvista henkilöistä. Videokuvan lisäksi rekisteriin tallentuu tapahtumien päivämäärä ja kellonaika. Henkilöiden puhetta emme kameravalvonnan yhteydessä tallenna.

Kameravalvonnan tallenteista syntyvän rekisterin tietosisältö on asianmukaisesti suojattu ja pääsy tallenteisiin on vain sellaisilla apteekin tai palveluntarjoajan henkilöstön jäsenillä, joiden työtehtävien kannalta se on välttämätöntä. Kameravalvontatallenteet voidaan luovuttaa viranomaisille rikosepäilyn seurauksena sovellettavaa lainsäädäntöä noudattaen.

5. SÄÄNNÖNMUKAISET TIETOLÄHTEET

- Kansaneläkelaitoksen Kanta-palvelun tiedot
- Kansaneläkelaitoksen suorakorvaustiedot
- Asiakkaan, omaisen tai edunvalvojan antamat tarpeelliset terveystiedot
- Työntekijän havaintoihin liittyvät asiakkaan hoitamiseen liittyvät tiedot
- Asiakkaan suostumuksella tai asiakkaan kanssa tehdyn sopimuksen saadut tiedot

6. TIETOJEN LUOVUTUKSET JA TIETOJEN SIIRTO

6.1. Kela ja muut viranomaiset

Tietoja yhdistetään sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain (61/2007) perusteella Kansaneläkelaitoksen ylläpitämään valtakunnallisiin palveluihin. Näitä palveluita ja niiden tarjoajia ovat reseptikeskus, sairausvakuutuskorvaus ja toimeentulolaskutus sekä vakuutusyhtiöt.

Järjestelmä tarkistaa Valviran ylläpitämästä sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilörekisteristä ammattioikeutta koskevia tietoja.

6.2. Annosjakelu

Apteekin tarjoamaa annosjakelupalvelua käyttävä asiakas saa lääkkeensä apteekista koneellisesti pakattuna kerta-annospusseihin kahdeksi viikoksi kerrallaan. Palvelu perustuu asiakkaan ja apteekin väliseen sopimukseen.

Apteekki siirtää annosjakeluasiakkaistaan seuraavia tietoja annosjakelutoimittajalleen Pharmaservice Oy:lle; nimi, henkilötunnus ja lääkitystiedot.

6.3. Apteekkisopimusrekisteri

Reseptinkäsittelyn yhteydessä käsittelemme henkilötietoja myös ns. Apteekkisopimusmenettelyssä. Apteekkisopimusmenettelyllä tarkoitetaan henkilön ja hänen lääkärinsä yhdessä tekemää lääkehoitosopimusta, jonka tehtävänä on auttaa päihde- tai lääkeriippuvuudesta kärsiviä potilaita vierottumaan suunnitelmallisen lääkehoidon avulla. Allekirjoittamalla apteekkisopimuksen potilas sitoutuu menettelyyn, jossa väärinkäyttöön soveltuvia lääkevalmisteita määrätään vain yhden lääkärin tai hoitopaikan toimesta ja niitä voi noutaa vain yhdestä potilaan itse valitsemastaan apteekista.

Potilaan allekirjoittaman apteekkisopimuksen perusteella sopimukseen kirjattu apteekki voi

- tallentaa tiedot hänen apteekkisopimuksestaan asiakasrekisteriinsä,
- välittää tietoa hänen tilanteestaan hoitavalle lääkärille sekä
- tiedottaa hoitosopimuksen olemassaolosta muita apteekkeja tietoturvallisella tavalla

Apteekkien välisessä tiedonvälityksessä apteekkien välillä käytetään ns. Apteekkisopimusjärjestelmää, jossa kukin järjestelmään liittynyt apteekki toimii rekisterinpitäjänä omien apteekkisopimusasiakkaiden henkilötietojen osalta. Järjestelmän teknisestä ylläpidosta huolehtii apteekin toimeksiannosta Suomen Apteekkari-

liitto. Järjestelmään kirjataan sopimuspotilaan henkilötunnus sekä sopimuksen alkamis- ja päättymistiedot. Apteekkisopimuksen päätyttyä kaikki sopimukseen liittyvät tiedot poistetaan.

Menettelyssä on välttämätöntä käsitellä myös muiden kuin Apteekkisopimusasiakkaiden tietoja. Päihde- ja lääkeriippuvuus on merkittävä yhteiskunnallinen ongelma, jolloin menettelyllä saavutettava tärkeä yleinen etu puoltaa menettelyn järjestämistä em. tavalla. Menettelyyn on saatu lainsäädäntöön perustuva tuki myös terveydenhuollon poliittisesta ohjauksesta ja toimeenpanosta vastaavalta Sosiaali- ja terveysministeriöltä. Apteekin reseptinkäsittelyjärjestelmä tarkistaa automaattisesti kaikkia ns. pkv- ja huumausainelääkkeitä sisältäviä reseptejä toimitettaessa Apteekkisopimusjärjestelmästä, onko käsiteltävän reseptin haltijalla voimassa olevaa apteekkisopimusta jossakin järjestelmässä mukana olevassa apteekissa. Mikäli henkilöllä on sopimus toisen apteekin kanssa, käsittelijä saa tästä ilmoituksen ja ohjaa henkilön hakemaan lääkkeen sopimusapteekista. Kyselyitä tai niiden tuloksia ei tallenneta apteekkiin eikä Apteekkisopimusjärjestelmään.

6.4. Apteekin tilausliittymä

Tilausliittymä on tarkoitettu hoitoyksikön ja apteekin väliseksi tilauskanavaksi. Tilausliittymän kautta hoitoyksikkö tilaa asiakkaansa lääkkeet. Tilaussopimus perustuu terveydenhuollon asiakkaan apteekille antamaan suostumukseen tai terveydenhuollon asiakkaan ja hoitoyksikön väliseen sopimukseen. Tilausliittymän kautta siirtyy apteekille seuraavat tiedot: nimi, henkilötunnus, lääkitystiedot, muut asiakkaan antamat lisätiedot. Apteekin tilausliittymälle on laadittu erillinen Tietosuojaseloste.

7. HENKILÖTIETOJEN SÄILYTYSAIKA

7.1. Reseptitiedot

Reseptitiedot ovat järjestelmässä käytettävissä 30 kuukautta.

Apteekilla on lakisääteinen velvoite säilyttää Reseptipäiväkirja (Fimean määräys 2/2016: Lääkkeiden toimittaminen, säilytysaika 5 vuotta).

7.2. Kanta-asiakastiedot

Kanta-asiakkuus katsotaan päättyneeksi, jos asiakkaan edellisestä ostoksesta apteekissa on kulunut 1 vuosi, ellei asiakas toisin ilmoita. Tämän jälkeen asiakassopimus hävitetään asianmukaisesti.

7.3. Kemikaalien vähittäismyynti

Apteekilla on lakiin perustuva säilytysvelvollisuus apteekista toimitetuista kemikaalien vähittäismyynnistä. Apteekki säilyttää tiedot viisi vuotta.

7.4. Kameravalvonta

Kameravalvonnan tallenteita säilytetään kaksi viikkoa, jonka jälkeen tiedot poistuvat automaattisesti.

8. REKISTERIN SUOJAUKSEN PERIAATTEET

Kaikkia rekisterissä olevia tietoja käsitellään luottamuksellisesti.

8.1. Rekisterin suojaus

Apteekki toteuttaa asianmukaiset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet henkilötietojen käsittelytoimintojen yhteydessä erityisesti henkilötietojen tietoturvaloukkauksilta suojautumiseksi. Ainoastaan apteekin henkilöstöllä ja apteekin valitsemalla tietojärjestelmätoimittajalla alihankkijoinen on pääsy järjestelmään.

Henkilöstöä ja alihankkijoita koskee sopimusperusteinen ja/tai lakisääteinen salassapitovelvollisuus. Järjestelmän käyttöön ja käsittelyyn oikeutettuja ovat ainoastaan sellaiset henkilöt, jotka työnsä puolesta tarvitsevat henkilötietoja. Järjestelmän käyttö vaatii henkilökohtaista tunnusta ja vahvaa salasanaa.

9. REKISTERÖIDYN OIKEUDET

9.1. Oikeus saada pääsy tietoihin

Rekisteröidyillä on oikeus saada pääsy omiin henkilötietoihinsa. Rekisterinpitäjänä apteekin on rekisteröidyn pyytäessä ilmoitettava, käsitelläänkö häntä koskevia henkilötietoja vai ei. Rekisterinpitäjän on toimitettava jäljennös käsiteltävistä henkilötiedoista rekisteröidylle pyydettyäessä myös sähköisessä muodossa.

9.2. Henkilötietojen oikaiseminen ja poistaminen

Rekisteröity voi pyytää virheellisen tiedon korjaamista. Havaitun virheellisen tiedon voimme korjata saatamme oikean tiedon sinulta tai muusta luotettavasta lähteestä.

Rekisteröidyillä on oikeus saada itseään koskevat henkilötiedot poistetuksi rekisteristä sovellettavassa tietosuojalainsäädännössä säädettyjen edellytysten täyttyessä.

9.3. Oikeus käsittelyn rajoittamiseen ja vastustamisoikeus

Rekisteröidyillä on oikeus vaatia rekisterinpitäjää rajoittamaan henkilötietojensa käsittelyä sovellettavassa tietosuojalainsäädännössä säädettyjen edellytysten täytyessä.

Rekisteröidyillä on oikeus vastustaa henkilötietojensa käsittelyä suoramarkkinointia varten.

9.4. Oikeus peruuttaa antamansa suostumus

Rekisteröidyillä on oikeus peruuttaa tai muuttaa antamaansa suostumusta milloin tahansa. Suostumuksen peruuttaminen ei vaikuta suostumuksen perusteella ennen sen peruuttamista suoritettujen käsittelyjen lainmukaisuuteen.

9.5. Automaattinen päätöksenteko

Rekisteröidyillä on oikeus olla joutumatta sellaisen päätöksen kohteeksi, joka perustuu pelkästään automaattiseen käsittelyyn, kuten profilointiin, ja jolla on häntä koskevia oikeusvaikutuksia tai joka vaikuttaa häneen vastaavalla tavalla merkittävästi.

Edellä olevaa ei sovelleta, jos päätös on välttämätön rekisteröidyn ja rekisterinpitäjän välisen sopimuksen tekemistä tai täytäntöönpanoa varten tai perustuu rekisteröidyn nimenomaiseen suostumukseen taikka jos päätös on hyväksytty rekisterinpitäjään sovellettavassa lainsäädännössä.

Siltamäen apteekki ei harjoita automaattista asiakasprofilointia.

9.6. Henkilön oikeus siirtää tiedot järjestelmästä toiseen

Rekisteröidyllä on oikeus saada suostumuksensa tai rekisterinpitäjän kanssa olevan sopimuksen perusteella käsitellyt henkilötietonsa siirrettyä suoraan rekisterinpitäjältä toiselle, mikäli se on teknisesti mahdollista.

9.7. Oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle

Rekisteröidyllä on oikeus tehdä valitus toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle (Tietosuojavirasto, Ratapihantie 9, PL 800, 00521 Helsinki tai tietosuoja@om.fi), jos apteekki ei rekisterinpitäjänä ole noudattanut toiminnassaan soveltuvaa tietosuojasääntelyä.

9.8. Yhteydenotot

Kaikissa henkilötietojen käsittelyyn liittyvissä kysymyksissä ja omien oikeuksien käyttämiseen liittyvissä tilanteissa autamme sinua mielellämme. Yhteydenotot pyydämme kirjallisena postitse tai sähköpostilla toimitettuna. Yhteystiedot löydät kohdasta 1. Rekisterinpitäjä.